

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 12/20
Luxemburgissa 4.2.2020

Tuomio asiassa C-447/18
UB v. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava

Kansallista lainsäädäntöä, jossa rajataan oikeus tiettyjen maajoukkueurheilijoiden osalta käyttöön otettuun avustukseen siten, että se voidaan myöntää vain kyseisen jäsenvaltion kansalaisille, on pidettävä työntekijöiden vapaan liikkuvuuden rajoituksena

Unionin tuomioistuin on 18.12.2019 antamassaan tuomiossa Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava (C-447/18) todennut, että työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta annetun asetuksen N:o 492/2011¹, 7 artiklan 2 kohta, jossa säädetään, että työntekijä, joka on jäsenvaltion kansalainen, saa kaikkien muiden jäsenvaltioiden alueella samat sosiaaliset edut kuin kotimaiset työntekijät, on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa tiettyjen sellaisten huippu-urheilijoiden osalta, jotka ovat edustaneet kyseistä jäsenvaltiota tai sen oikeudellisia edeltäjiä kansainvälisissä urheilukilpailuissa, käyttöön otetun avustuksen saamiselta edellytetään muun muassa, että hakijalla on kyseisen jäsenvaltion kansalaisuus.

Käsiteltävässä asiassa Tšekin kansalaiselta (joka oli valinnut Tšekin kansalaisuuden Tšekin ja Slovakian muodostaman liittovaltion purkautuessa), jonka asuinpaikka on nykyisen Slovakian alueella ja joka oli voittanut kulta- ja hopeamitaleja jääkiekon Euroopan-mestaruuskisoissa ja maailmanmestaruuskisoissa Tšekkoslovakian sosialistisen tasavallan maajoukkueen pelaajana, oli eväetty oikeus tiettyjen Slovakiaa edustaneiden huippu-urheilijoiden osalta käyttöön otettuun avustukseen siitä syystä, ettei hänellä ollut Slovakian kansalaisuutta. Slovakian tasavallan ja Tšekin tasavallan liittyessä Euroopan unioniin kyseinen henkilö oli työskennellyt alakoulussa, ja hän oli jatkanut tehtävässään liittymisen jälkeen.

Unionin tuomioistuin on aluksi todennut, että kyseessä oleva avustus jää asetuksen sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen N:o 883/2004² soveltamisalan ulkopuolelle. Avustus ei näet kuulu niiden sosiaaliturvan alojen määrittämistä, joihin asetusta N:o 883/2004 sovelletaan, koskevan asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vanhuusetuuden käsitteen alaan. Unionin tuomioistuin on tämän osalta tuonut esiin, että avustuksen olennaisena päämääränä on palkita sen saajat saavutuksista, joihin nämä ovat yltäneet urheillessaan maansa edustajina. Tämä selittää yhtäältä sen, että avustus saa rahoituksensa suoraan valtiolta, muualta kuin kansallisen sosiaaliturvajärjestelmän rahoituslähteistä ja riippumatta avustuksen saajien suorittamista vakuutusmaksuista, ja toisaalta sen, että se maksetaan vain hyvin rajoitetulle määrälle urheilijoita. Se on todennut myös, että avustuksen maksaminen edellyttää vain sitä, että saaja tekee siitä hakemuksen, eikä suinkaan sitä, että hänellä on oikeus saada vanhuuseläkettä.

Unionin tuomioistuin on korostanut, että kyseessä oleva työntekijä on siitä huolimatta, ettei hän ole muuttanut asuinpaikkaansa, siirtotyöläisen asemassa siksi, että sekä valtio, jonka kansalainen hän on, että valtio, jossa hänen pysyvä asuinpaikkansa sijaitsee, on liittynyt unioniin. Tämän jälkeen unionin tuomioistuin on todennut, että pääasiassa kyseessä oleva avustus kuuluu asetuksen N:o

¹ Työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella 5.4.2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 492/2011 (EUVL 2011, L 141, s. 1). Asetuksen 7 artiklan 2 kohta on erityinen ilmaisu SEUT 45 artiklan 2 kohdassa vahvistetusta yhdenvertaisen kohtelun periaatteesta sosiaalisten etujen myöntämisen erityisalalla.

² Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 883/2004 (EUVL 2004, L 166, s. 1; oikaisu EUVL 2004, L 200, s. 1).

492/2011 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun sosiaalisen edun käsitteen alaan. Tässä yhteydessä se on katsonut, että sillä, että siirtotyöläisellä on mahdollisuus tulla palkituksi vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisten tavoin sellaisista erinomaisista urheilutuloksista, jotka hän on saavuttanut edustaessaan kyseistä jäsenvaltiota tai sen oikeudellisia edeltäjiä, voidaan edistää hänen kotoutumistaan kyseiseen jäsenvaltioon ja näin työntekijöiden vapaaseen liikkuvuuteen tähtäävän päämäärän toteutumista. Unionin tuomioistuin on korostanut, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisella avustuksella ei pelkästään turvata sen saajia taloudellisesti kompensoimalla sitä, etteivät nämä ole voineet sijoittautua täysimääräisesti työmarkkinoille niiden vuosien aikana, jotka on käytetty huippu-urheiluun, vaan osoitetaan heille ennen kaikkea yhteiskunnan arvostusta niiden urheilutulosten ansiosta, jotka he ovat saavuttaneet edustaessaan näin valtiota.

Tämän johdosta unionin tuomioistuin on katsonut, että jäsenvaltio, joka myöntää tällaisen avustuksen kotimaisille työntekijöille, ei voi evätä sitä työntekijöiltä, jotka ovat muiden jäsenvaltioiden kansalaisia, syyllistymättä kansalaisuuteen perustuvaan syrjintään.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIAn sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127